

Vergaderjaar 2010–2011

22 660

Conferentie van commissies voor Europese aangelegenheden uit de parlementen van de lidstaten van de EU en van een delegatie uit het Europees Parlement

X/ Nr. 47

VERSLAG

Vastgesteld 22 augustus 2011

Op 10 en 11 juli 2011 vond in Warschau de voorzittersbijeenkomst plaats van de Conferentie van commissies Europese aangelegenheden uit de nationale parlementen van de lidstaten van de Europese Unie en van een delegatie uit het Europees Parlement, hierna aangeduid als COSAC. De Nederlandse delegatie naar de COSAC bestond uit het lid Strik, voorzitter van de commissie voor Europese Samenwerkingsorganisaties van de Eerste Kamer. Namens de Tweede Kamer was er geen lid, maar een ambtelijk waarnemer aanwezig.

De delegatie brengt als volgt verslag uit van de vergadering.

1. Inleidende toespraken en procedurele zaken

De conferentie begon met welkomstwoorden van de heer Borusewicz, Griffier van de Poolse senaat, en de twee dagvoorzitters, de heer Rakoczy, voorzitter van de commissie Europese aangelegenheden van de Poolse Sejm, en de heer Wittbrodt, voorzitter van de commissie Europese aangelegenheden van de Poolse Senaat.

Na het vaststellen van de agenda, werd vooruit gekeken naar de agenda van de plenaire COSAC op 2–4 oktober 2011 in Warschau. Op die agenda staan twee debatten over het Meerjarig Financieel Kader 2014–2020 (MFK): een debat met Eurocommissaris Lewandowski vanuit het budgettaire perspectief van het MFK en een debat vanuit het perspectief van het cohesiebeleid. Er is besloten dat de Voorzitter van het Europees Parlement, de heer Buzek, en de rapporteur van de Bijzondere commissie beleidsuitdagingen en begrotingsmiddelen voor een duurzame Europese Unie na 2013 van het Europees Parlement (SURE), de heer Garriga Polledo, ook zullen worden uitgenodigd om aan deze bijeenkomst deel te nemen. Voor het agendapunt over de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon (terugblik en toekomst) zal Eurocommissaris Šefčovič aanwezig zijn.

Bij het besluit over de opzet van het 16^e Bi-annual Report is rekening gehouden met de overeengekomen agenda van de plenaire COSAC. Het eerste deel van het Biannual Report zal gaan over het MFK in relatie tot de Europa 2020 Strategie. Het tweede deel bestaat uit een evaluatie van de reacties van de Europese Commissie op gemotiveerde adviezen van nationale parlementen met betrekking tot subsidiariteitsbezwaren, en verder de wijze waarop regelingen gedelegeerd kunnen worden aan de Europese Commissie.

Tevens is afgesproken dat een besluit over de invulling van de vacature van het nieuwe permanente lid van het COSAC-secretariaat zal worden genomen tijdens de bijeenkomst van de delegatievoorzitters tijdens de plenaire COSAC op 2–4 oktober 2011 in Warschau.

2. Prioriteiten van het Poolse voorzitterschap van de Raad van de EU

De Poolse staatssecretaris voor Europese aangelegenheden, **de heer Dowgielewicz**, presenteerde de prioriteiten van het Poolse voorzitterschap van de Raad van de EU. Hij kondigde allereerst aan dat het voorzitterschap voornemens is om eind oktober 2011 een extra politieke conferentie te organiseren over het MFK, waarbij ook delegaties van de nationale parlementen zullen worden uitgenodigd.

Als voornaamste uitdaging noemde de heer Dowgielewicz **de financieel-economische situatie** en gaf hierbij aan dat het Poolse voorzitterschap zal inzetten op het vervolmaken van de interne markt, het inventariseren van de standpunten over het MFK, en het zetten van stappen richting en mogelijk afronden van handelsakkoorden van de EU met Oekraïne, Moldavië, Georgië, India, Singapore en Canada.

Onder de noemer **veiligheid** noemde de heer Dowgielewicz ten eerste de financiële veiligheid en de voortgang die gemaakt moet worden met de economic governance-voorstellen («*sixpack*»). Ten tweede sprak hij over de noodzaak van energieveiligheid; ten derde noemde hij Schengen, de bewaking van de buitengrenzen, Frontex en het afronden van het asielpakket. Ten vierde noemde hij de voortgang bij het opzetten van de EU battlegroup uit Frankrijk, Duitsland en Polen. Als derde hoofdpunt noemde de heer Dowgielewicz een **Open Europa**. Hierbij zal het Poolse voorzitterschap zich inzetten voor het tekenen van het toetredingsverdrag met Kroatië en de voortgang bij de associatieprocedures van IJsland, Servië en Montenegro. Verder organiseert het Poolse voorzitterschap in september een conferentie over het Oostelijk Partnerschap en wil het met betrekking tot het Zuidelijk Partnerschap betrokken zijn bij de planning van de democratisering van zuidelijke landen, zoals Libië, Syrië en Jemen.

Tijdens het debat werd er door de verschillende delegaties voornamelijk de nadruk gelegd op het belang van de onderhandelingen over het MFK en het belang van Schengen. **Mevrouw Strik** prees in haar bijdrage Polen, waar 80 procent van de bevolking een voorstander van de EU is. Ze verwees naar de verantwoordelijkheid van politici om de waarde van de EU uit te leggen aan de bevolking. In dat licht gaf ze aan dat negatieve uitlatingen van een enkele Nederlandse politicus over Polen niet representatief zijn voor het Nederlandse parlement en dat het Nederlandse parlement de constructieve samenwerking met Polen in de EU waardeert. Daarbij wees zij op het belang van de vrijheid van personenverkeer en het aanpakken van de uitbuiting van arbeiders in de EU.

Vervolgens gaf mevrouw Strik aan dat nationale parlementen een cruciale rol kunnen spelen bij het ondersteunen van de democratische hervormingen in de Zuidelijke en Oostelijke regio's en daarbij gaf ze het Poolse voorzitterschap in overweging om in de context van de partnerschappen een raamwerk uit te werken ter versteviging van de parlementaire uitwisseling met naburige landen.

De voorzitter van de commissie Europese aangelegenheden van het Deense parlement, mevrouw Meldgaard gaf een uitgebreide toelichting naar aanleiding van de Europese kritiek op de aangescherpte grenscontroles in Denemarken. Ze benadrukte dat de verscherpte controles geen betrekking hebben op personen, maar op goederen. Het betreft volgens haar controles op illegale goederen, zoals wapens en drugs, en dat is volledig in overeenkomst met Schengen en Europese regelgeving. Verder gaf ze aan dat de Europese Commissie vooraf geïnformeerd blijft gedurende de invoering van de maatregelen, waaronder het inzetten van mobiele douane-units en dat deze maatregelen tegen het eind 2013 of begin 2014 volledig geëffectueerd moeten zijn.

3. EU instellingen ten opzichte van de conflicten aan de buitengrenzen

De Eurocommissaris voor Binnenlandse Zaken, mevrouw Malmström, sprak de COSAC delegaties toe over migratie. Malmström gaf aan dat migratie nauw is verbonden met de ontwikkelingen in de wereld om ons heen. Om die reden bestaat een stijgende noodzaak voor een externe dimensie van het Europese migratiebeleid. Dit wordt onderstreept door de ontwikkelingen in de Arabische regio. De behoefte om de relaties met onze burens te verdiepen heeft ook te maken met de demografische realiteit binnen Europa, aangezien Europese lidstaten te kampen hebben met tekorten op de arbeidsmarkt.

Eurocommissaris Malmström sprak tevens over de oostelijke en zuidelijke partnerschappen van de Europese Unie. Samenwerking met de oostelijke buurlanden op het gebied van migratie is goed ontwikkeld op zowel bilateraal als multilateraal gebied. De EU vindt het van belang om de mobiliteit van inwoners van de oostelijke partnerlanden te ondersteunen. In dialoog met deze landen wordt per land gekeken naar de mogelijkheden van visumliberalisatie, als aan alle voorwaarden is voldaan.

Wat betreft de zuidelijke buurlanden van de Europese Unie gaf Malmström aan dat de ontwikkelingen in de Arabische regio ook hun weerslag hebben op Europa. De EU en de lidstaten afzonderlijk hebben deze landen ondersteund op weg naar democratie en economische ontwikkelingen. Meer dan 100 miljoen euro is door de EU beschikbaar gesteld voor humanitaire hulp aan de vluchtelingen uit de regio.

Op 24 mei heeft de Europese Commissie een mededeling gepresenteerd met een visie van de Commissie over de zuidelijke regio. Hierin stelt de Europese Commissie een dialoog voor met de Noord-Afrikaanse landen over migratie, veiligheid en mobiliteit om de langetermijn-relaties tussen de EU en deze landen te ontwikkelen. Op 24 juni heeft de Raad deze ideeën bekrachtigd.

Eurocommissaris Malmström sloot haar bijdrage af met de mededeling dat in de komende zes maanden veel vooruitgang geboekt kan worden onder het Poolse voorzitterschap en gestreefd moet worden naar vooruitgang op het gebied van mobiliteitspartnerschappen met zowel de oostelijke als zuidelijke burens. Dit zal zorgen voor een meer gebalanceerde en samenhangende benadering van migratie in onze nabuurschappen.

In de discussie die hierop volgde gaf mevrouw Strik aan dat de EU haar inzet zou moeten verhogen voor het versterken van het maatschappelijk middenveld in Noord-Afrika en het Midden-Oosten, omdat de oppositie evenals het maatschappelijk middenveld te zwak is gebleken om het machtsvacuüm op een democratische wijze op te vullen. Mevrouw Strik riep de Europese Commissie op te werken aan een geïntegreerde benadering voor deze regio's.

Tevens merkte mevrouw Strik op dat binnen de EU juridische verplichtingen zijn die zorgen dat de buitengrenzen een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de EU zijn en de grenzen niet gesloten kunnen worden voor vluchtelingen wanneer zij behoefte hebben aan bescherming. Tevens vroeg zij de Europese Commissie er voor te zorgen dat Frontex voorkomt dat boten met vluchtelingen verhinderd worden aan land te komen, de zogenaamde *push backs*, waardoor mensen niet de kans krijgen om asiel aan te vragen. *Search and rescue* op zee is een internationale verplichting waaraan iedereen gehouden is, ook de EU. Zij onderstreepte dat de EU niet zou moeten accepteren dat de afgelopen 6 maanden bijna 1500 migranten zijn verdronken in de nabijheid van de Europese grenzen.

Mevrouw Strik sloot haar bijdrage af met de vraag aan mevrouw Malmström wat de Europese Commissie doet aan de overeenkomst die Italië heeft getekend met de Libische Overgangsraad om te voorkomen dat Afrikaanse vluchtelingen vanuit Libië naar Europa kunnen vluchten. Dit terwijl de veiligheid van deze vluchtelingen niet gewaarborgd is in Libië.

In een reactie op de bijdrage van mevrouw Strik gaf Eurocommissaris Malmström aan dat de EU inderdaad moet werken aan een samenhangende respons richting de Arabische regio en dat deze meer in een context geplaatst moet worden dan tot nu toe is gedaan. Er moet niet alleen gekeken worden naar visa, maar ook hoe geholpen kan worden op het gebied van politiek, economie en mobiliteit. Wat betreft Frontex gaf ze aan dat *push back* verboden is op basis van het internationaal recht en dat de Europese Commissie samenwerkt met de Italië en Malta om de vluchtelingen te helpen.

De delegatieleiders,

De voorzitter van de commissie Europese Samenwerkingsorganisaties
van de Eerste Kamer,
Strik

De Ambtelijk waarnemer namens de vaste commissie Europese Zaken
van de Tweede Kamer,
Van Kessel